

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Linda Endrestad
33 37 23 91

Deres ref:

Vår referanse:
2011/3305
Arkivnr: 70

Vår dato:
30.08.2011

Svar på høring - rapport om pasienters og pårørendes rolle i tilsynssaker

Det vises til høringsbrev av 23. mai 2011 vedrørende rapport om pasienters og pårørendes rolle i tilsynssaker. Høringsfristen er satt til 1. september.

Tilsynet i fylket mottar svært mange henvendelser fra pasienter som opplever at de har fått feil eller mangelfulle tjenester fra helsetjenesten. I det store flertall av saker er det ikke gjort feil fra helsetjenestens side, selv om dette er pasientens opplevelse. Helsetilsynet i Vestfold har opplevd en dobling av antall henvendelser på to år. Vi tror dette skyldes et økt fokus på pasientrettigheter og ikke dårligere helsetjenester.

Med dagens økning i antall henvendelser, har vi ikke anledning til å følge opp alle saker som forutsatt av overordnede organer. Som det påpekes i rapporten, vil en utvidelse av rettigheter gi en ytterligere økning i fylkenes oppgaver. Det må være en forutsetning at økningen i antall henvendelser kompenseres fullt ut i form av overføringer til fylkene.

Rapporten tar opp spørsmålet om hvem som har rett til å be om en vurdering av pliktbrudd. Det er vår erfaring at dette i dag er utydelig og ved endringer i dagens regelverk bør dette klargjøres mer enn det som fremgår av rapporten. Det kommer mange henvendelser fra pårørende som ønsker å ta opp forhold på pasientens vegne, men uten fullmakt og i noen tilfeller uten orientering til pasienten. Der hvor pasienten er samtykkekompetent, må det klargjøres om slike henvendelser skal følges opp uten at det avklares om pasienten ønsker det. Selv om ikke pårørende vil ha innsynsrett i en slik tilsynssak, bør det vurderes om det er riktig at det innhentes sensitiv informasjon om pasienten mot dennes vilje. Unntak vil gjelde der tilsynsmyndigheten ut fra egne vurderinger anser det nødvendig å starte sak. Selv om pårørende og pasient som oftest har sammenfallende interesser, er ikke dette alltid tilfelle.

Det er foreslått at pasient og pårørende skal anses som part under saksbehandlingen i fylket, men ikke under saksbehandling hos Statens helsetilsyn. Vi har vanskelig for å se at de hensyn som taler for alminnelige partsrettighet i fylket ikke skal være gjeldende der det samme temaet blir vurdert av overordnet organ. Det er vår oppfatning at pasienter og pårørende som ønsker å bli hørt ved behandlingen i fylket også ønsker å bli hørt og gis rettigheter ved behandlingen sentralt.

Flertallet i utvalget har anbefalt at fylkenes avgjørelser kan påklages. Helsetilsynet i Vestfold ser at det er argumenter som taler for en slik løsning, men at det medfører en ressursbruk som påpekt i rapporten. Dersom det innføres en klageadgang bør forvaltningslovens regler komme til anvendelse. Helsetilsynet i Vestfold er ikke kjent med at man tidligere har valgt en modell hvor pasienter/pårørende gis partsrettigheter frem til klagen er sendt, for så å stå uten partsrettigheter under klagebehandling hos klageinstansen. Vi tror at de som ønsker å klage på en avgjørelse i fylket også vil ønske å være part videre.

Mindretallet i rapporten påpeker at også helsetjenesten må ha en klageadgang, dersom fylkenes avgjørelser blir vedtak som kan påklages. Vi er enig i denne vurderingen.

Med hilsen
Helsetilsynet i Vestfold

Svein Lie
fylkeslege

Linda Endrestad
seniorrådgiver